

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2008

5. volební období

496/1

Stanovisko vlády

k návrhu zákona, kterým Česká republika vyjadřuje nutnost dodržování
závazných norem mezinárodního práva

předložené dopisem předsedy vlády Mirka Topolánka ze dne
21. května 2008 (čj. 07487/08 - OVA)

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým Česká republika vyjadřuje nutnost dodržování závazných norem mezinárodního práva (sněmovní tisk č. 496)

Vláda na jednání své schůze dne 21. května 2008 projednala a posoudila návrh zákona, kterým Česká republika vyjadřuje nutnost dodržování závazných norem mezinárodního práva (sněmovní tisk č. 496), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z dále uvedených důvodů.

1. Vláda považuje za zcela nepřijatelné, aby problematika uznávání nezávislosti cizích států byla upravována zákonem a neztotožňuje se s názorem obsaženým v důvodové zprávě, že příslušná rozhodovací pravomoc by měla být svěřena moci zákonodárné. V této souvislosti vláda připomíná, že v ústavním právu nelze jednat jen podle výslovného textu Ústavy, ale uplatňují se zde i určité ústavní zvyklosti. Vláda je přesvědčena o tom, že dlouhodobě opakovaným výkonem příslušné činnosti - v tomto případě uznávání nově vzniklých států - již ke vzniku ústavní zvyklosti došlo (viz též stanovisko vlády ke sněmovnímu tisku č. 497). Připomíná se rovněž stanovisko Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky z 27. schůze 6. února č. 643, k Informaci ministra zahraničních věcí o budoucím statutu Kosova, kterým se Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky ve věci vyjádřila a mimo jiné požádala vládu, aby využila všech svých možností a přispěla „k řešení budoucího statutu srbské provincie Kosovo ve smyslu tohoto usnesení“.

2. Na podporu shora uvedeného tvrzení vláda dále uvádí, že v Ústavě České republiky je jasně vymezena dělba moci mezi mocí výkonnou, zákonodárnou a soudní. Z hlediska ústavněprávní teorie přísluší moci výkonné vše, co nepatří do sféry moci zákonodárné a soudní, přičemž o dělbě moci mezi složkami moci výkonné se zřetelem k ustanovení čl. 63 odst. 2 Ústavy České republiky platí, že rozhoduje vláda, pokud Ústava České republiky nebo zákon nesvěřuje takovou pravomoc prezidentu republiky.

3. Akt uznání státu je aktem mezinárodního práva, přičemž k uznání může podle mezinárodních standardů dojít explicitně i tacitně. I z tohoto důvodu je navržená úprava příslušného aktu formou zákona nadbytečná.

4. Předložený návrh zákona obsahuje jako jeden z předpokladů uznání nezávislosti Kosova vyhlášení nezávislosti „v souladu s mezinárodním právem“, aniž by bylo upraveno, kdo je oprávněn dosažení takového souladu posuzovat.

5. Pro úplnost se s odkazem na název předloženého návrhu zákona připomíná ustanovení čl. 1 odst. 2 Ústavy České republiky, na jehož základě je Česká republika povinná dodržovat závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva, proto je zvláštní tuto ústavní zásadu opakovat i v obyčejném zákoně.

6. Kromě toho má předložený návrh zákona i legislativně technické nedostatky, a to například:

- obsahuje nadbytečné označení části první, nezvyklé je členění návrhu zákona na články; ustanovení § 2 je nadbytečně označeno jako odstavec 1; ustanovení čl. II by mělo být označeno jako § 4,

- ustanovení § 1 nemá normativní povahu,

- v úvodní větě § 2 za slovem „může“ by bylo třeba vypustit slovo „v“,

- v ustanovení § 2 písm. a) za slova „v § 1 odst. 2“ by bylo třeba vložit slova „písm. a) a b)“ a slovo „novou“ vypustit.

- V souvislosti s ustanovením § 3 odst. 2 předloženého návrhu zákona, na jehož základě Česká republika neuznává cestovní doklady vydané orgány Kosova, se upozorňuje na účast České republiky na tzv. schengenské spolupráci, jejímž nejvýraznějším aspektem je zrušení hraničních kontrol na vnitřních hranicích členských států Evropské unie, zapojených do schengenské spolupráce. Předložený návrh zákona však neřeší případ, kdy cestovní doklad osoby vydaný orgánem Kosova bude uznán jiným členským státem Evropské unie, který je rovněž do schengenské spolupráce zapojen. Právo Evropské unie (Schengenský hraniční kodex) tento případ výslovně neřeší, jako podmínku vstupu do schengenského prostoru však uvádí mimo jiné platný cestovní doklad.